

บันทึก

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘
กรณีการกีฬาแห่งประเทศไทยจะขอส่งเสริมให้สนุกเกอร์
เป็นกีฬาสำหรับเยาวชน

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๙.๓/๒๗๐๖๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า การกีฬาแห่งประเทศไทยมีความประสงค์ที่จะส่งเสริมสนุกเกอร์ให้เป็นกีฬาอย่างแท้จริง โดยมีเงื่อนไขเปิดให้เยาวชนเข้าเล่นฝึกซ้อม มีกำหนดเวลา ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ อันเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่การกีฬาแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อม และควรมีให้มีการเล่นการพนัน

โดยจะจัดให้มีการเล่นในอาคารสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยในส่วนกลางหรือสาขาจังหวัด ซึ่งในเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการการกีฬา สภาผู้แทนราษฎร มีมติเห็นชอบที่จะให้กระทรวงมหาดไทยสนับสนุนหลักการของการกีฬาแห่งประเทศไทยตามที่กล่าวนี้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ความประสงค์ของการกีฬาแห่งประเทศไทยดังกล่าวไม่อยู่ในข่ายที่จะต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมิได้เป็นการจัดขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อม และมีได้มีการเล่นการพนัน แต่เนื่องจากมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้บัญญัติบทสันนิษฐานว่า ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า หากกระทรวงมหาดไทยเห็นควรให้การกีฬาแห่งประเทศไทยดำเนินการส่งเสริมสนุกเกอร์ให้เป็นกีฬาตามหลักการดังกล่าวข้างต้น การกีฬาแห่งประเทศไทยจะต้องขออนุญาตหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมตำรวจ) และผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทยแล้วได้ความว่า คณะกรรมการการกีฬา สภาผู้แทนราษฎร ได้แต่งตั้ง

คณะอนุกรรมการฯ เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้สนุกเกอร์เป็นกีฬา ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาแนวทางต่าง ๆ สามแนวทาง คือ ยกร่างพระราชบัญญัติสนุกเกอร์ พ.ศ. หรือแก้ไขพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ โดยตัดบิลเสียออกจากบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือแก้ไขข้อ ๑๓ (๒)^๑ แห่ง

^๑ ข้อ ๑๓

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ต่อมา การกีฬาแห่งประเทศไทยเสนอแนวทางการส่งเสริมสนุกเกอร์ให้เป็นกีฬา โดยมีเงื่อนไขว่าจะเปิดให้เยาวชนเข้าเล่นฝึกซ้อม มีกำหนดเวลา ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ และควบคุมมิให้มีการเล่นการพนัน โดยจะจัดให้มีการเล่นในอาคารสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยในส่วนกลางหรือสาขาจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการฯได้แนะนำให้การกีฬาแห่งประเทศไทยหารือกรมตำรวจว่าจะต้องขออนุญาตหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือไม่ การกีฬาแห่งประเทศไทยจึงได้หารือปัญหาดังกล่าวไปยังกรมตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจ เห็นว่า เรื่องนี้ไม่อยู่ในข่ายที่จะต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ เพราะการกีฬาแห่งประเทศไทยมิได้จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อม และได้เป็นการเล่นการพนันกรมตำรวจจึงได้มีบันทึกถึงปลัดกระทรวงมหาดไทยว่า เห็น ควรเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พิจารณาสั่งการ แต่กระทรวงมหาดไทยยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับบทสันนิษฐานตามมาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ จึงหารือปัญหาดังกล่าวไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า มาตรา ๔ วรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ บัญญัติว่า การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข.

(๒) บิลเลียด ซึ่งเล่นในเคสสถานที่มีบริเวณกว้างขวางและรั้วรอบมิดชิดจำนวนไม่เกินหนึ่งโต๊ะ โดยผู้จัดให้มีการเล่นหรือเจ้าบ้าน แล้วแต่กรณี มิได้เรียกเก็บหรือรับผลประโยชน์ในทางตรงหรือทางอ้อมจากการเล่นนั้น หรือซึ่งเล่นเพื่อการรื่นเริงในสมาคมที่ตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำนวนไม่เกินห้าโต๊ะโดยสมาคมเก็บค่าเกมตามสมควร และจัดให้มีการเล่นในวันปฏิบัติราชการตามปกติระหว่างเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น และในวันหยุดราชการ ระหว่างเวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น ตลอดจนปฏิบัติตามลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแบบใบอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นการพนันบิลเลียดโดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๕ ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีการขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

^๓ มาตรา ๔

ฯลฯ

ฯลฯ

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีการขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ

ท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ตนโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาต หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต และมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ บัญญัติว่า ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น โดยที่การเล่น “สนุกเกอร์” เป็นการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันกับการเล่น “บิลเลียด” ซึ่งระบุไว้ในลำดับที่ ๒๓^๕ ของบัญชี ข.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ดังนั้น หากการกีฬาแห่งประเทศไทยมีความประสงค์ที่จะส่งเสริมสนุกเกอร์ให้เป็นกีฬา โดยจะจัดให้มีการเล่นในอาคารสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยในส่วนกลางหรือสาขาจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมาตรา ๘ (๑)^๖ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ และในการนี้ คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยก็ชอบที่จะออกข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๑๙ (๑)^๗ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘ (๑)^๘ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์แน่ชัดให้เยาวชนเข้าฝึกซ้อมสนุกเกอร์ มีกำหนดเวลา ไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ เพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อม และมีมาตรการควบคุมมิให้มีการเล่นการพนัน การกีฬาแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๗^๙ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ย่อมกระทำการกิจการต่าง ๆ ได้ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตาม มาตรา ๘ ทั้งนี้ ตามมาตรา

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕ บัญชี ข.

ฯลฯ

ฯลฯ

๒๓. บิลเลียด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๘ ให้การกีฬาแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการกีฬา

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการกีฬาแห่งประเทศไทย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^๙ มาตรา ๗ ให้การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นนิติบุคคลมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใด ภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

๙^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ การดำเนินการดังกล่าวย่อมถือไม่ได้ว่าเป็นการจัดให้มีการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือการเล่นที่มีลักษณะคล้ายกันเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยตรงหรือทางอ้อมตามมาตรา ๔ วรรคสอง^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และไม่เข้าเงื่อนไขของบทสันนิษฐานตามมาตรา ๕^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ดังนั้น หากได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๑๙(๑)^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ในลักษณะดังกล่าวโดยครบถ้วนแล้ว^{๑๔} การกีฬาแห่งประเทศไทยไม่ต้องขออนุญาตหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๑

^{๑๐} มาตรา ๙ ให้ กกท. มีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ ฯลฯ

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๔} ขณะนี้ คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยยังมิได้ออกข้อบังคับหรือ ระเบียบตามมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่การกีฬาแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศกำหนดให้ สุนัขเกอร์/บิลเลียด เป็นชนิดกีฬาตามนัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ (ประกาศการกีฬาแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๑ เรื่องการกำหนดชนิดกีฬาที่สมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาดังกล่าว จะต้องขอรับใบอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๙)